

SVENSKT NÄRINGSLIV

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet

Vår referens/dnr:

Cecilia Andersson
Dnr: 2024-56

Er referens/dnr:

A2023-01509

2024-06-19

Remissvar

Arbetsmiljöverkets och Myndigheten för arbetsmiljökunskaps redovisning av uppdrag att lämna förslag om organisationsförändring

Svenskt Näringsliv och dess medlemsorganisationer har getts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerade rapport.

Svenskt Näringsliv, LO och PTK vill också gemensamt göra regeringen uppmärksam på ett antal ståndpunkter. Dessa bifogas detta remissvar.

Sammanfattning

Svenskt Näringsliv ställer sig positiva till och tillstyrker förslaget att Myndigheten för arbetsmiljökunskap (Mynak) avvecklas som egen myndighet och inordnas i Arbetsmiljöverkets verksamhet.

Svenskt Näringsliv tillstyrker också förslaget att Mynaks nuvarande uppdrag att sammanställa kunskap, kunskapsspridning, analys och det internationella uppdraget förs över till Arbetsmiljöverket.

Rapporten konstaterar vidare att Mynaks nuvarande uppdrag att utvärdera effekter av statliga reformer och beslut inte är lämpligt att överföra till Arbetsmiljöverket, Svenskt Näringsliv tillstyrker detta.

Uppgiften att följa och främja företagshälsovårdens utveckling inklusive företagshälsovårdens kompetensförsörjning bedömer rapporten inte vara lämplig att överföra till Arbetsmiljöverket vilket Svenskt Näringsliv tillstyrker.

Rapporten gör vidare bedömningen att uppgiften att ta fram evidensbaserade riktlinjer för företagshälsovården möjligen kan överföras till Arbetsmiljöverket. Svenskt Näringsliv är av

Svenskt Näringsliv Confederation of Swedish Enterprise

Postadress/Address: SE-114 82 Stockholm Besök/Visitors: Storgatan 19 Telefon/Phone: +46 (0)8 553 430 00
svensknaringsliv.se Org. Nr: 802000-1858

åsikten att denna uppgift är bättre lämpad för företagshälsobranchen och arbets- och miljömedicinska kliniker att ansvara för och att i dialog med arbetsmarknadens parter och regeringen hitta en lämplig långsiktig organisering och finansiering för detta arbete framöver.

Både Arbetsmiljöverket och Mynak ska enligt sina uppdrag ha en nära kontakt med arbetsmarknadens parter, det vill säga arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer. Ett gott samarbete med parterna är avgörande för att Arbetsmiljöverket ska kunna bli framgångsrikt i sitt myndighetsarbete.

Synpunkter på förslaget

Svenskt Näringsliv ser positivt på regeringens initiativ att inordna Mynaks verksamhet i Arbetsmiljöverket. Myndigheterna ligger under samma departement och jobbar inom samma övergripande ansvarsområde, dock med olika uppdrag. Behovet av en samordnande instans för forskningsfrågor inom arbetsmiljöområdet kvarstår och det är viktigt att dessa uppgifter får en tydlig plats i den nya organisationen. Svenskt Näringsliv menar att ett samgående bör leda till goda möjligheter för synergier då de båda myndigheternas uppdrag i delar kompletterar varandra.

Överlappande verksamheter (avsnitt 2.3)

Både Arbetsmiljöverket och Mynak har kommunikationsuppdrag som till viss del skiljer sig åt på grund av myndigheternas olika uppdrag. Svenskt Näringsliv tror dock att det finns många synergieffekter som kan uppnås genom en sammanslagning av de båda myndigheternas kommunikationsavdelningar.

Båda myndigheterna har också analysverksamhet som idag skiljer sig åt beroende på uppdragens karaktär. Även här tror Svenskt Näringsliv att det finns många positiva effekter att uppnå genom sammanslagning av verksamheterna.

De internationella verksamheterna har redan idag många likheter och flera av uppdragen tangerar varandra. Exempelvis så sitter Arbetsmiljöverket som svensk regeringsrepresentant i EU-OSHA:s styrelse och Mynak har rollen som EU-OSHA:s svenska Focal Point. Innan Mynak bildades 2018 låg rollen som svensk Focal Point hos Arbetsmiljöverket. Svenskt Näringsliv anser det vara naturligt att dessa båda uppdrag finns hos samma myndighet. Vi ser många och stora fördelar med en sammanslagning av de båda myndigheternas internationella avdelningar.

Mynak bevakar idag internationell arbetsmiljöforskning och samverkar med forskningsinstitut/-myndigheter i Norden och EU. Svenskt Näringsliv anser att det är viktigt att det internationella engagemanget inom arbetsmiljöforskningen bibehålls även efter en sammanslagning med Arbetsmiljöverket. Exempelvis är Mynak medlem i det europeiska forskningsnätverket PEROSH. Ur forskningssynpunkt är det viktigt att Sverige har en koppling till PEROSH och det finns idag ingen annan myndighet än Arbetsmiljöverket som, efter samgåendet med Mynak, kan bli medlem.

För- och nackdelar med en avveckling och överföring (avsnitt 3.1.1)

I rapporten uttrycks att det inte är givet att det uppstår synergieffekter vid en sammanslagning. Svenskt Näringsliv är av uppfattningen att det vid en sammanslagning är viktigt att aktivt arbeta för en organisation där de olika myndigheternas kompetensområden vävs samman och drar nytta av varandra. Vi tror att en grundförutsättning för detta är att så långt som möjligt integrera Mynaks och Arbetsmiljöverkets avdelningar med liknande

verksamhet och i den sammanslagna myndigheten skapa en kommunikationsavdelning, en statistik- och analysavdelning, en internationell avdelning osv. Dvs, Mynak bör inte "flytta in" hos Arbetsmiljöverket som en egen enhet. Det uttrycks också en oro för att det skulle kunna uppstå "uppdragsträngsel" där de nya delarna från nuvarande Mynak trängs ut av Arbetsmiljöverkets kärnuppdrag. Genom tydlig styrning från regeringen genom regleringsbrev och instruktion anser Svenskt Näringsliv att den risken kan undanröjas.

Kunskapssammanställning, kunskapsspridning, analys och det internationella uppdraget förs över till Arbetsmiljöverket (avsnitt 3.2)

Mynaks kärnuppdrag har varit att sammanställa och sprida forskningsbaserad kunskap inom arbetsmiljöområdet. Myndigheten har inte bedrivit egen forskning men har haft möjlighet att bedriva den forskning som krävs för att genomföra uppdragen. Vid genomförande av regeringsuppdrag och framtagning av kunskapssammanställningar har externa experter och forskare anlåtats för att genomföra respektive projekt under projektledning av Mynak. Svenskt Näringsliv anser att det är ett arbetssätt som fungerat bra och bör behållas även efter en sammanslagning.

Svenskt Näringsliv ser också att den framtida myndigheten har ett uppdrag att skapa nätverk mellan forskningsorganisationer, forskningsfinansiärer, praktiker och arbetsmarknadens parter för att skapa kunskap och en bild över vilken forskning som pågår och var det finns kunskapsluckor.

Analys av synergier och risker med en överföring av dess uppgifter (avsnitt 3.2.1)

I rapporten lyfts också en oro för att det skulle kunna uppstå en konflikt mellan nuvarande Arbetsmiljöverkets uppdrag med fokus på risker och brister i arbetsmiljön samt inspektion och Mynaks nuvarande uppdrag med fokus på förebyggande, främjande och forskningsbaserat stöd. I rapporten påpekas att ett förhållningssätt behöver utvecklas så att myndigheten kan vara tydlig och genomföra sina olika uppgifter utan att det blir motsägelsefullt för målgrupper och intressenter. Svenskt Näringsliv delar denna analys och har i sin rapport "Arbetsmiljöverket 2.0 – En möjlig väg framåt mot en bättre arbetsmiljö och en uppskattad myndighet" ([Arbetsmiljöverket 2.0 - En möjlig väg mot en bättre arbetsmiljö och en uppskattad myndighet](#)) efterfrågat ett mer stödjande Arbetsmiljöverk och resonerat kring frågan huruvida en myndighet kan kombinera uppdragen att vara både inspekterande och stödjande. Enligt analysen i Svenskt Näringslivs rapport behöver det inte finnas en konflikt mellan dessa områden för en myndighet men förutsättningen är en tydlig styrning som ger uttryck för denna ambition genom tydliga uppdrag i regeringsuppdrag och instruktion. Svenskt Näringsliv tror att en sammanslagning av Arbetsmiljöverket och Mynak kan bidra positivt och vara ett steg på vägen mot Arbetsmiljöverkets utveckling att bli en mer stödjande myndighet. Exempelvis kan forskningsbaserade kunskapssammanställningar bidra till att inspektionskampanjer får en bättre vetenskaplig grund samt att erfarenheter och resultat från inspektioner kan användas vid utveckling av relevanta stödmaterial och som input till var nya kunskapssammanställningar behöver tas fram.

Uppgiften att utvärdera effekter av statliga reformer och beslut bedöms inte lämplig att överföra till Arbetsmiljöverket (avsnitt 3.3)

Uppgiften att utvärdera effekter av statliga reformer och beslut bedöms i rapporten inte vara lämplig att föra över till Arbetsmiljöverket. Rapporten uppmanar regeringen att överföra utvärderingsuppdraget till en annan myndighet som uppfyller kravet på självständighet. Svenskt Näringsliv delar denna uppfattning.

Uppgiften om företagshälsovårdens kompetensförsörjning bedöms inte lämplig att överföra till Arbetsmiljöverket (avsnitt 3.4)

Svenskt Näringsliv delar rapportens syn när det gäller kompetensförsörjningen av företagshälsovårdens olika yrkeskategorier.

Rapporten gör vidare bedömningen att uppgiften att ta fram evidensbaserade riktlinjer för företagshälsovården möjligen kan överföras till Arbetsmiljöverket. Svenskt Näringsliv anser att denna uppgift är bättre lämpad för företagshälsobranschen och arbets- och miljömedicinska kliniker att ansvara för och i dialog med arbetsmarknadens parter och regeringen hitta en lämplig långsiktig organisering och finansiering för detta arbete framöver.

Svenskt Näringsliv

Mattias Dahl
Vice VD

Gemensamma ståndpunkter Svenskt Näringsliv, LO och PTK

Myndigheten för arbetsmiljökunskap och Arbetsmiljöverket

Arbetsmarknadens parter (Svenskt Näringsliv, LO och PTK) har tagit del av utredningen om hur Myndigheten för Arbetsmiljökunskaps (MynAK) uppgifter kan överföras till och inordnas i Arbetsmiljöverket. Med anledning av detta vill parterna lämna följande gemensamma kommentarer om konsekvenser av förslaget och ytterligare synpunkter.

Sammanslagning och resurser

Parterna anser att verksamheterna som bedrivs inom de båda myndigheterna är viktiga allttjämt, och att en överföring av MynAK:s uppgifter till Arbetsmiljöverket inte får innebära sänkta ambitioner inom området. Under övergången av uppgifterna till Arbetsmiljöverket är det viktigt att regeringen säkerställer att detta kan ske på ett ordnat sätt och att det finns tillräckliga resurser för att verksamheten inte påverkas vare sig på kort eller lång sikt.

Parterna kan se fördelar med att kunskapsspridning, utvärdering och analys hamnar närmre Arbetsmiljöverkets ordinarie verksamhet. På så sätt kan analysavdelningen bättre än idag stödja en effektiv och evidensbaserad tillsyn av arbetsmiljöregelverket. Det är viktigt att Arbetsmiljöverket framöver utvecklar någon form av vetenskapligt kvalitetsråd för de frågor som rör forskning och kunskapssammanställningar.

PEROSH

Parterna ser det internationella samarbetet när det gäller arbetsmiljöforskning och nätverk kopplade därtill som viktiga parametrar. Arbetsmiljöverket bör omhänderta MynAK:s medlemskap i PEROSH och vi parter ser idag inte att någon annan myndighet är bättre lämpad att vara den noden. Sverige och svensk arbetslivsforskning bör ha en stark koppling till PEROSH också framöver. Det är också viktigt att Arbetsmiljöverket arbetar aktivt med att tillgängliggöra PEROSH-medlemskapet till ännu fler forskargrupper framöver.

Samråd med arbetsmarknadens parter

Med den överförda verksamheten aktualiseras också frågor om hur Arbetsmiljöverket bör samråda med parterna framöver. Arbetsmarknadens parter anser att parterna och myndigheten tillsammans kan hitta kvalitativa, effektiva och ändamålsmässiga samrådsformer inkluderat det som idag är MynAK:s verksamhet.

Företagshälsovården

När det gäller frågor om företagshälsovård instämmer arbetsmarknadens parter i utredningens slutsatser att uppgifterna att följa och främja företagshälsovårdens utveckling inte lämpar sig att hamna hos Arbetsmiljöverket.

När det gäller kompetensförsörjningen för företagsläkare anser parterna att det är viktigt att snarast möjligt ge Försäkringskassan uppgiften att säkerställa att läkare kan göra sin specialistutbildning inom företagshälsovård/arbetsmiljömedicin och liknande.

För övriga professioner nödvändiga för företagshälsovården är det viktigt att regeringen säkerställer att det finns ett tillräckligt utbildningsutbud på landets lärosäten. Det är viktigt att utbildningen för företagshälsovårdens funktioner tillgodoser arbetsmarknadens behov.

När det gäller MynAK:s uppdrag om *riktlinjer för evidensbaserad praktik för företagshälsovården* anser parterna att det krävs en gemensam dialog mellan parterna, regeringen, arbetsmiljömedicinska klinikerna och Sveriges Företagshälsor om hur detta arbete bäst kan organiseras framöver.